

Otázka: Stabilní a mobilní základna silniční dopravy

Předmět: Doprava

Přidal(a): Davka

Pozemní komunikace:

- Je dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti.

Dělí se na:

Dálnici: je pozemní komunikace určená pro rychlou dálkovou a mezistátní dopravu silničními motorovými vozidly, která je budována bez úrovňového křížení, s oddělenými místy napojení pro vjezd a výjezd a má směrově oddělenými jízdními pásy. Dálnice je přístupná pouze silničním motorovým vozidlům, jejichž povolená rychlost není nežší než stanoví zvláštní předpis. Maximální rychlost mimo obec je 130 km/h , v obci 80km/h (liší se podle státu).

Dálniční síť je celkově dlouhá asi 1008 km a tvoří ji:

- D1 : Praha – Brno – Lipník nad Bečvou
- D2: Brno – Břeclav – Slovensko
- D3: Praha – České Budějovice – Rakousko

- D5: Praha – Plzeň – Německo
- D8: Praha – Ústí nad Labem – Německo
- D11: Praha – Hradec Králové – Polsko

Silnice:

- Veřejně přístupná pozemní komunikace určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci. Silnice tvoří silniční síť. Dělí se podle svého určení a dopravního významu na:
  - Silnice 1. Třídy: zejména pro dálkovou a mezinárodní dopravu
  - Silnice 2. Třídy : je určena pro dopravu mezi okresy
  - Silnice 3. Třídy: je určena k vzájemnému propojení obcí

Místní komunikace:

- Je veřejně přístupná pozemní komunikace, která slouží převážně místní dopravě na území obce. Dělí se podle dopravního významu a stavebně technického vybavení do čtyř tříd.

Účelová komunikace:

- Je pozemní komunikace , která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků.

Rychlostní silnice (silnice pro motorová vozidla):

- je rychlostí komunikace dálničního typu. Z hlediska nákladů na výstavbu tvoří levnější variantu dálnic. Stejně jako u dálnice mají rychlostní silnice návrhovou rychlost přes 100 km/h. Existují na nich pro každý směr alespoň dva jízdní pruhy a zpravidla všechna křížení jsou mimoúrovňová.

Oproti dálnicím mají rychlostní silnice některé parametry rozdílné:

- Nemusejí mít levou krajnici
- Mají užší krajnice
- Mohou mít větší klesání a stoupání než dálnice

Rychlostní silnice:

- D11
- D3
- R6
- R10
- R35
- R43
- R46
- R48
- R52
- R55

Části silniční komunikace:

- Silniční pozemek : pozemek potřebný ke stavbě a provozování komunikace
- Silniční těleso : vlastní silniční stavba , včetně umělých staveb (mosty, opěrné zdi)
- Silniční koruna : povrch silničního tělesa mezi silničními svahy
- Vozovka : hlavní zpevněná část silniční koruny, slouží k pojíždění vozidel
- Krajnice: zpevněný nebo nezpevněný podélný pruh ukončující oboustranně silniční korunu, zpevněná slouží pro cyklisty, pěší a odstavení vozidel.
- Vodící proužek: podélný pruh, není určen pro pojíždění, poskytuje řidiči směrové vedení.
- Silniční svahy: určují tvar zemního tělesa, odvádí povrchovou vodu do příkopu
- Příkop: uměle vyhloubená rýha podél silnice k odvádění vod ze silničního tělesa a okoního terénu.

Konstrukce vozovky:

- Vozovka: vícevrstvá konstrukce , na povrchu silničního tělesa, zajišťuje únosnost a rovný

povrch pro rychlou přepravu a hospodárnou jízdu.

- Kryt: horní část vozovky, která je vystavena účinkům kol a povětrnostním vlivům
- Podklad: je druhá část vícevrstvá, horní vrstva přebírá tlaky kol, roznáší tlak do šířky spodních vrstev. Spodní vrstvy mají nižší jakost.
- Podloží: podle druhu zeminy se provádí stabilizace
- Podsyp: chrání proti vlhkosti, spodní vrstva je z jemného písku

Dopravní stavby:

- Tunely, mosty , křižovatky
- Silnice, dálnice, lesní a polní cesta
- Leteště, železnice
- Parkoviště, odpočívadla
- Myčky, čerpací stanice, motely
- Dílny , garáže

Kategorie vozidel:

Vozidla se dělí do následujících kategorií:

1. L – Motorová vozidla, která mají 2 nebo 3 kola
2. M – motorová vozidla určena pro přepravu lidí, které mají 4 kola. Skupina M se dále dělí na podskupiny:
  - M1 – mají nejvíce 8 míst k sezení
  - M2 – vozidla , která mají více jak 8 míst k sezení a nepřesahují 5 t.
  - M3 – autobusy, které mají nad 5 t.
3. N – motorová vozidla určena pro přepravu věcí, které mají nejméně 4 kola. Skupina N se také dělí na další podskupiny:
  - N1 – motorová vozidla jejichž hmotnost nepřevyšuje 3,5 t.
  - N2 – motorová vozidla jejichž hmotnost převyšuje 3.5 t ale né 12 t.
  - N3 – motorová vozidla jejichž hmotnost převyšuje 12t.
4. T – traktory
5. O – přípojná vozidla

- Závěs : tažené vozidlo, náprava je umístěna za těžištěm a je vybavena spojovacím zařízením.
- Přívěs: tažené vozidlo, nejméně s jednou nápravou vybavenou spojovacím zařízením.

Také má své podskupiny:

- O1- přípojná vozidla s nejvyšší hmotností 750 kg
- O2 - přípojná vozidla s nejvyšší hmotností přes 750 kg ale nepřevyšující 3500kg
- O3 - přípojná vozidla s nejvyšší hmotností přes 3500kg ale nepřevyšující 10 000kg.
- O4 - přípojná vozidla s nevyšší hmotností přes 10 000 kg.

1. S - pracovní stroje
2. R - ostatní vozidla, která nelze zařadit do výše uvedených kategorií.

Nákladní automobily

Pick up:

- Nákladní automobil s prostorem pro přepravu zboží či jiného materiálu. Je krytý kovovou střechou a plachtou.

Valník:

- Je určen pro přepravu nákladu

Sklápěčka:

- Určena zejména pro přepravu sypkého materiálu. Je opatřen sklápěcí konstrukcí .

Skříňové:

- Je opatřen skříňovou karoserií a může být ve 2 variantách:
- Zvášť skříň a zvášť kabina
- Kabina řidiče spojena se skříňí neboli FURGON

Speciální:

- Pro přepravu osobních automobilů.

Druhy osobních automobilů

- Sedan :
  - Uzavřená karoserie, pevná střecha (část střechy může být otevíratelná).
  - Dvoje nebo čtyři dveře
  - V zádi mohou být například třetí dveře nebo nějaké výko, které zasahuje až ke střеше.
  - Má 2 řady za sebou – po dvou nebo po třech místech
  - Oddělení zavazadlového prostoru
- Hatchback:
  - Má uzavřenou karoserii a šikmou vyklopnou zad'. Podle počtu dveří tyto vozidla označujeme jako třídvéřové či pětídveřové.
- Kabriolet:
  - Karoserie otevřená, počet dveří 2 až 4, střecha se dá otevírat
- Combi:
  - Má uzavřenou karoserii
  - Vnitřní prostor je zvětšen
  - Střecha je pevná a tuhá
  - Část střechy může být otvíratelný
  - Počet míst je 4 a více
  - Zadní sedadla jsou sklopná, lze je vyjmout
  - Počet dveří 2 až 4
- Limuzína:
  - Dlohá
  - Reprezentativní
  - Velká

Autobusy

Jsou to motorová vozidla určena pro dopravu osob a jejich zavazadel. Dělí se na:

- Jednopodlažní
- Dvoupodlažní

- Kloubový

Dále se dělí na:

- Městský: vozidlo této třídy má sedadla a místa pro stojící cestující. Široké dveře pro rychlé nastupování a vystupování, menší počet sedadel, větší prostor pro stání.
- Linkový (meziměstský): vozidlo této třídy může být zařízeno pro přepravu stojících cestujících , avšak jen v uličce. Jedny až dvoje dveře, dvoumístná sedadla umístěná po obou stranách vozidla.
- Dálkový : Vozidlo této třídy není nijak zařízeno pro přepravu stojících cestujících . Prostor pro zavazadla pod úrovní podlahy.

Silniční daň

Je to přímá daň platná na území ČR. Předmětem této daně jsou všechna motorová vozidla, která jsou používána k podnikání. Poplatníkem i plátcem této daně je provozovatel vozidla, který je zapsán v jeho technickém průkazu. Sazba daně je stanovena podle obsahu motoru a objemu válců v motoru u osobních automobilů, u nákladních pak závisí na hmotnosti vozidla a počtu náprav.

Povinné ručení

Zákon upravuje problematiku pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (na veřejné komunikaci smí s vozidlem pouze ten, jehož odpovědnost za škodu je pojištěna). Zákon upravuje mimo jiné náležitosti pojistné smlouvy, výjimky z pojištění odpovědnosti, rozsah pojištění, povinnosti pojištěného, pojistné plnění, sankce, zánik pojištění a způsob evidence pojištění odpovědnosti.